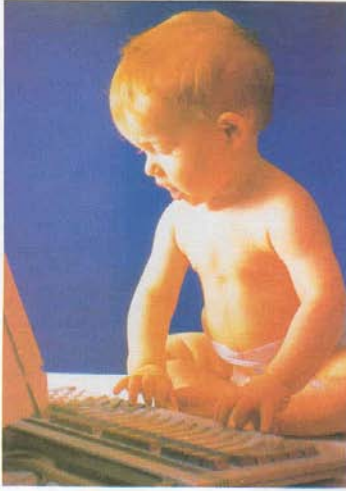


# Sayısal Bölünme ve Bilgi Toplumu

nsanoğlunun varoluşundan bu yana, toplumlar arasında sosyal ve ekonomik açıdan erkek-kadın, zengin-fakir, eğitilmiş-egitimsiz gibi ayrımlar dikkat çekmiştir. Ancak, bu durum günümüzde, bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişimiyle yerini bilginin vebası sayılabilecek **"sayısal uçurum"** kavramına bırakmıştır. Bu kavram

*Dünyamızı küçük bir köy haline getiren telekomünikasyon teknolojileri Dünyanın siyasal, ekonomik ve sosyal yaşamı üzerinde hakimiyet oluşturmada önemli görevler üstlenmekte ve telekomünikasyon altyapısını etkin ve güçlü kılan ülkelerin hakimiyet ve sömürüleri güçlenerek devam etmektedir.*



**"bilgi zengini - bilgi yoksulu"** olarak iki parçalı bir toplum yaratma tehlikesini beraberinde getirmektedir.

Toplumların teknolojiye erişim imkânındaki adaletsizlik olarak da ifade edilebilen sayısal uçurum, uluslararası arenalarda tartışılan bir konu olarak gündemdeki yerini almaya başlamıştır. Teknoloji kullanımının bir göstergesi olan sayısal uçurum ile ilgili respitlerde kullanılan en önemli bileşenler arasında bilgisayar, televizyon, cep telefonu gibi iletişim araçlarını saymak mümkündür. Kullanımı etkileyen unsurlar arasında ise en önemli parametreleri gelir, eğitim seviyesi, yaş, cinsiyet, ırk, lisan ve hane halkı büyüklüğü gibi temel öğeler oluşturmaktadır.

Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında görülen önemli bir benzerlik; telekomünikasyon şebekelerine erişim, sos-

yal gelişmişlik düzeyi ve ekonomik refah seviyeleri arasındaki korelasyonun, sayısal uçurum göstergelerinde doğrudan etkili olmasıdır. Bilgi ve haberleşme teknolojilerine olan erişim, gelir grupları itibarıyla düzgün dağılım gösterememektedir.

Buradan da anlaşılacağı üzere toplumun alt katmanları sayısal teknolojilerin getirdiği imkanlardan yeterince fayda sağlayamazken, üst kesimlerinin ise var olan hakimiyetleri gittikçe artacak ve çarpıklık ve eşitsizlik artarak devam edecektir. Ülke içerisindeki gerek bölgesel farklılıklardan, gerekse refah seviyesindeki farklılıklardan kaynaklanan eşitsizlikler Ülkeler arasında daha önemli bir ayrıma sebep olacaktır.

Dünyamızı küçük bir köy haline getiren telekomünikasyon teknolojileri Dünyanın siyasal, ekonomik ve sosyal yaşamı üzerinde hakimiyet oluşturmada önemli görevler üstlenmekte ve telekomünikasyon altyapısını etkin ve güçlü kılan ülkelerin hakimiyet ve sömürüleri güçlenerek devam etmektedir. Ülkemizde bu yarışta yer alması ve önlemlerin erken alınması gerekmektedir.

Günümüz teknolojilerinin kompleks bir yapıda olması, kullanıcıların özel bir eğitim almasını gerektirmektedir. Bununla birlikte altyapının da, teknolojiyi destekler mahiyette oluşturulması önem arz etmektedir. İnternet kullanım oranı, nicel ve nitel etkenlere bağlı olarak değerlendirilmektedir. Nicel etkenler bir ülkenin GSMH, altyapı büyüklüğü (telefon hattı, mobil telefon ve PC sayısı) ve internet erişim ücretlerini içermektedir. Nitel etkenler ise bir ülkenin sosyal ve kültürel yapısını ele almaktadır.